

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

Udgivet af
Statens
Planteavlsudvalg

1181. MEDDELELSE

77. ÅRGANG 20. MARTS 1975

Statens Forsøgsstation, Hornum, 6900 Ars

Beskæring og gødskning af hyld

I. Groven

I årene 1967-72 blev der på let sandjord ved Hornum og på svær lerjord ved Blangstedgaard udført forsøg med beskæring og gødskning af hyld i sorterne 'Korsør' og 'Hamburg', der blev plantet med afstanden $5,0 \times 4,0$ m.

Beskæringsgraderne var: Ingen beskæring, svag beskæring, kraftig beskæring og kun 1 års grene bibeholdes. Kvælstofgødning blev tilført i stigende mængder med 0 kg N/ha, 50 kg N/ha, 100 kg N/ha, 200 kg N/ha og 400 kg N/ha, svarende til f.eks. 0, 325, 645, 1290 og 2580 kg kalksalpeter pr. ha.

Som grundgødning blev der tilført 3-600 kg svovlsur kali og superfosfat pr. ha pr. år.

I forsøgsperioden er der foretaget så lidt jordbehandling som muligt, idet man f.eks. ved Hornum har dækket med halmhakkelse under buskene i selve rækken, samt fjernet ukrudt med svidningsmidler, medens der mellem ræk-

kerne er renholdt med en let ukrudtsharve.

Udbytte, vægt af afskårne grene og total vægt af de ryddede buske, er beregnet i ton pr. ha, mens skærmstørrelsen, der blev bestemt ved udtagelse af tilfældige prøver er beregnet i kg pr. 100 skærme.

Beskæring af hyld

Af resultaterne i tabel 1 fremgår det, at ingen beskæring og svag beskæring for begge sorters vedkommende har givet størst udbytte. Ved kraftig beskæring sænkes udbyttet med 1-1,5 ton/ha og ved den kraftigste beskæring, hvor kun 1 års grene bibeholdes, sænkes det med 3,5-4,0 tons/ha. Der er således for 'Korsørs' vedkommende sket en halvering af udbyttet, mens det for 'Hamburg' er reduceret med en trediedel. Disse resultater viser tydeligt, at en meget kraftigvoksende sort som 'Hamburg' vil

Tabel 1. Beskæring af hyld. Gns. 3 år

	'Hamburg'				'Korsør'				
	Ud- bytte t/ha	Skærm- størrelse kg/100 skærme	Af- skårne grene t/ha	Total vægt af hele busken t/ha	Ud- bytte t/ha	Skærm- størrelse kg/100 skærme	Af- skårne grene t/ha	Total vægt af hele busken t/ha	
Ingen beskæring.	13,3	6,65	0	56,1	Ingen beskæring.	8,2	5,41	0	33,3
Svag beskæring .	12,7	6,85	2,3	49,3	Svag beskæring .	8,7	5,88	1,3	31,8
Kraftig beskæring	11,2	7,22	3,1	40,5	Kraftig beskæring	7,5	6,28	1,8	26,1
Kun 1 års grene bibeholdes	9,1	8,79	4,3	35,7	Kun 1 års grene bibeholdes	4,7	7,82	3,4	21,1

få en betydelig mindre udbyttenedgang ved kraftig beskæring end den svagerevoksende 'Korsør'.

Frugtstørrelsen

Ved vejning af 100 skærme, tilfældigt udtaget fra samtlige buske, blev frugtstørrelsen (skærmstørrelsen) bestemt. Tabel 1 viser 3 års gennemsnit. 'Korsør', der har haft den største udbyttenedgang ved kraftig beskæring, har til gengæld forøget vægten af 100 skærme med ca. 45 %, mens 'Hamburg' har opnået en forøgelse på 30 %. Selvom der på denne måde er fremkommet en bedre handelsvare, med større bær og tungere skærme, kan dette økonomisk ikke opveje tabet i udbytte.

Konklusion

Ud fra det foreliggende talmateriale må det konstateres, at der sker en udbyttenedgang, så snart man foretager en beskæring. Svag beskæring giver i gennemsnit kun en lille reduktion, mens man så snart der er tale om kraftig og meget kraftig beskæring, vil miste op imod halvdelen af udbyttet. Dette er dog ikke ensbetydende med, at der slet ingen beskæring skal foretages, da der også er andre faktorer, der skal tages hensyn til end netop udbyttet. For at lette høstarbejdet og kørselen mellem rækkerne, samt for at medvirke til, at busken kan få den fornødne nyvækst og en tilfredsstillende bærestørrelse, må det anbefales at foretage en svag beskæring, hvor ældre, afbårne grene fjernes til fordel for nye. Der skal ligeledes beskæres, så bærrerne kan høstes uden brug af stige.

Gødskning af hyld

For at få klarlagt hylts kvælstofbehov er der i forsøg tilført 0-400 kg N/ha. Tabel 2 viser resultaterne af dette, og hvis der bliver set bort fra udbytteforskellen mellem 'Korsør' og 'Hamburg', viser tabellen en meget klar linie med en fordobling af udbyttet ved tilførsel af fra 2-400 kg N/ha. Det må antages, at hyld vil kunne optage og udnytte selv endnu større mængder kvælstofgødning, da udbyttet ved 400 kg N/ha stadig er stigende. Stigningen er imidlertid aftagende, hvorfor det vil være urealistisk, rent økonomisk at tilføre mængder selv i størrelsesordenen 400 kg/ha.

Frugtstørrelse

Skærmvægten og dermed også frugtstørrelsen er ikke blevet forøget i samme grad som udbyttet. I tabel 2 ses tydeligt, at frugtstørrelsen stabiliserer sig omkring 100 kg N/ha. En forøgelse af frugtstørrelsen derudover er ikke sikker og vil derfor heller ikke kunne berettige en større gødningstilførsel.

Buskenes størrelse

De store mængder kvælstofgødning har, som det ses af vægten for afskårne grene og totalvægten af de ryddede buske i tabel 2, godt og vel fordoblet tilvæksten. Den kraftigvoksende 'Hamburg' viser i kolonnen for afskårne grene en stigende kurve, med ca. 1 ton forøgelse for hver fordobling af kvælstofmængden, indtil 200 kg N, hvor den stagnerer. Med hensyn til totalvægten stiger denne meget kraftigt for hvert gødningstrin (ca. 10 tons) helt op til 400 kg N,

Tabel 2. Gødskning af hyld. Gns. 3 år

	'Hamburg'				'Korsør'			
	Ud- bytte t/ha	Skærm- størrelse kg/100 skærme	Af- skårne grene t/ha	Total vægt af hele busken t/ha	Ud- bytte t/ha	Skærm- størrelse kg/100 skærme	Af- skårne grene t/ha	Total vægt af hele busken t/ha
0 kg N/ha	7,1	6,61	2,0	27,3	4,1	4,93	1,6	18,3
50 kg N/ha	9,9	6,93	2,2	38,6	6,8	6,12	2,5	29,2
100 kg N/ha	11,5	7,66	2,9	42,6	7,7	6,89	2,2	27,7
200 kg N/ha	13,5	7,81	3,8	53,6	8,1	6,71	1,9	27,9
400 kg N/ha	15,8	7,81	3,8	64,8	9,4	7,00	2,5	36,0

kun mellem 50 og 100 kg N er stigningen mindre (ca. 4 tons). Den svagtvoksende 'Korsør' har ikke med samme sikkerhed kvitteret for forøget kvælstoftilførsel, da der intet udsving har været mellem 50 og 200 kg N, men 400 kg N fordobler alligevel totalvægten. Ud fra disse tal kan man se, at hylde kan tåle store mængder kvælstofgødning, da vægten af udbyttet og buskstørrelsen stiger proportionalt. Fig. 1.

store kvælstoftilførsler, mens skærmstørrelsen vil stagnere ved ca. 100 kg N/ha. Dog bør denne tilførsel nøje tilpasses den jordbundstype, hvorpå der arbejdes, da rentabiliteten forringes ved brug af meget store kvælstofmængder. Generelt skal der dog til hylde bruges større mængder kvælstofgødning, end det er almindeligt for frugtbuske.

Konklusion

Det må ud fra tabel 2 konkluderes, at frugtudbyttet for hylde vil forøges, selv ved meget

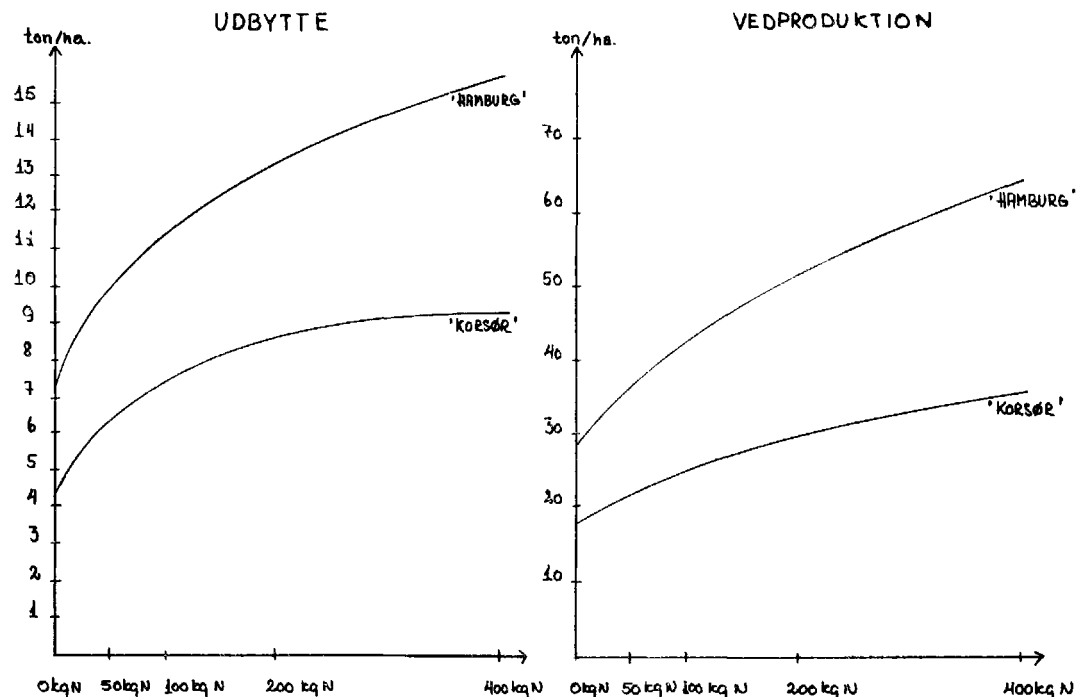

Fig. 1.

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløber til bladets ekspedition, Statens Planteavlskontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (01) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1975 20,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

Trykt i 7.000 eksemplarer.